

Programma van toetsing en afsluiting
2015-2016
5 havo

Inhoudsopgave

Inhoud	blz.
1. Inleiding	3
2. Rooster van toetsen en inleverdata	4
3. Commissie van beroep	7
4. Alfabetische lijst examenkandidaten	8
5. Belangrijke data voor examenkandidaten	9
6. Rooster centraal examen	10
7. Programma van toetsing en afsluiting per vak	11
8. Examenreglement	29

1. Inleiding.

In de 2^e fase is het schoolexamen over alle leerjaren gespreid. Dat betekent dat in 4 en 5 vwo en 4 havo al onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen en dat de leerlingen formeel examenkandidaten zijn.

Elke examenkandidaat dient op de hoogte te zijn van de inhoud van het uitgereikte examenreglement. Bovendien moet elke examenkandidaat op de hoogte zijn van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Het PTA is te vinden op de website van de school. Bovendien lichten de vakdocenten aan het begin van het schooljaar de vakspecifieke pagina's toe. Op die manier weet elke leerling welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst. In het boekwerkje dat u nu leest, staat naast het PTA en het examenreglement ook het toetsrooster, zodat elke leerling weet wat wanneer en op welke wijze getoetst wordt.

De 2^e fase is nog altijd in ontwikkeling en beweging. Ook in de regelgeving van het Ministerie van OC&W worden nog met enige regelmaat wijzigingen aangebracht.

Het is daarom niet uitgesloten dat onderdelen van het PTA en het examenreglement tijdens het schooljaar moeten worden aangepast. Uiteraard zullen wij u van dergelijke veranderingen op de hoogte stellen.

De begeleiding van de leerlingen is voor het schooljaar 2015-2016 als volgt geregeld:

havo 4 en 5	afdelingsleider:	Dhr. H. Wijnen
	decaan:	Mw. J.A. de Boer

Zij zullen in hun begeleidende werk worden ondersteund door mentoren.

De medewerkers van het Marnix College wensen de leerlingen van de bovenbouw havo en vwo een prettig en succesvol jaar toe.

S.J.G. Brefeld
plv. rector

2. Rooster van toetsen en inleverdata 5 havo 2015-2016

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
september						
ma	14-sep	sk	repetitie	cl.3,4	BS	
wo	16-sep	mu	demonstr. concert	cl.1	RM	vanaf 17.30 uur in Apeldoorn
vr	18-sep	te	tekendag	cl.3	OT	hele dag
oktober						
vr	2-okt	fa	kijk/luister1 (1e helft)	cl.2	BE	
ma	5-okt	wisA	repetitie	cl.1,2,3	EW,WW,TW	
di	6-okt	du	luistertoets1	cl.4,5	PO,PA	
wo	7-okt	fa	kijk/luister1 (2e helft)	cl.2	BE	
do	8-okt	in	repetitie (schriftelijk)	cl.2	AW	
vr	9-okt	wisB	repetitie	cl.2,5	LW,VW	
di	13-okt	du	leestoets1	cl.4,5	PO,PA	
donderdag 15 oktober zijn de herkansingen maatschappijleer havo4 !!!						
ma	26-okt	mu	praktijkdag	cl.1	RM	indeling volgt
di	27-okt	mu	praktijkdag	cl.1	RM	indeling volgt
tentamenweek 2 t/m 6 november 2015						
		ne	gedoc. schrijven	H5a,b,c,d	KN,VF,ON,MY	100 minuten achter PC
		en	leestoets	H5a,b,c,d	VR,EE,VR,EE	50 minuten
		spaans	combitoetsU10/11	cl.1	MK	50 minuten
		du	brieftoets	cl.4,5	PO,PA	100 minuten achter PC
		gs	tentamen	cl.1,2,5	HG,SG,SG	100 minuten
		ak	tentamen	cl.2,4	NA,DR	100 minuten
		wisA	tentamen	cl.1,2,3	EW,WW,TW	120 minuten
		wisB	tentamen	cl.2,5	LW,VW	120 minuten
		na	tentamen	cl.1,4	VO,VO	100 minuten
		sk	tentamen	cl.3,4	BS,BS	100 minuten
		bi	tentamen	cl.1,5	TZ,SB	100 minuten
		ec	tentamen	cl.3,4,5	JE,DE,SW	100 minuten
		mo	tentamen	cl.1,3	DE,KO	100 minuten
		mu	repetitie	cl.1	RM	50 minuten
dag	datum	vak	omschrijving	cl	docent	bijzonderheden
november						
di	10-nov	du	leestoets2	cl.4,5	PO,PA	
ma	16-nov	fa	combitoets1	cl.2	BE	
vr	20-nov	fa	leestoets1	cl.2	BE	
di	24-nov	du	idioom1	cl.4,5	PO,PA	
wo	25-nov	ne	poëzie-analyse	H5c,H5d	ON,MY	
do	26-nov	ne	poëzie-analyse	H5a,H5b	KN,VF	
vr	27-nov	in	repetitie achter PC	cl.2	AW	
december						
di	8-dec	spaans	combitoets U11/U1	cl.1	MK	
Vrijdag 11 december herkansingen schoolexamen t/m eerste tentamenperiode !!!						
ma	14-dec	wisA	repetitie	cl.1,2,3	EW,WW,TW	
ma	14-dec	wisB	repetitie	cl.2	LW	
di	15-dec	en	literatuurtoets1	H5a,b,c,d	VR,EE,VR,EE	
do	17-dec	wisB	repetitie	cl.5	VW	

dag	datum	vak	omschrijving	cl	docent	bijzonderheden
januari						
wo	6-jan	fa	combitoets2	cl.2	BE	
vr	8-jan	wisB	workshop	cl.2,5	LW,VW	het 3e t/m het 5e lesuur
ma	11-jan	sk	practicum	cl.3,4	BS,BS	2 lesuren
di	12-jan	en	taalvaardigheid1	H5a,b,c,d	VR,EE,VR,EE	
wo	13-jan	fa	leestoets2	cl.2	BE	
do	14-jan	in	repetitie achter PC	cl.2	AW	
vrijdag 15 januari is de uiterste inleverdag van het profielwerkstuk !						
di	19-jan	du	kijk- en luistertoets	cl.4,5	PO,PA	2e + 3e lesuur
wo	20-jan	fa	kijk- en luistertoets	cl.2	BE	4e +5e lesuur
vr	22-jan	te	praktijkdag	cl.3	FC	

tentamenweek 25 januari t/m 29 januari 2016

ne	argument. en tekst	H5a,b,c,d	KN,VF,ON,MY	100 minuten
spaans	kijk- en luistertoets	cl.1	MK	100 minuten
en	schrijfvaard. Brief	H5a,b,c,d	VR,EE,VR,EE	100 minuten op de PC
en	kijk- en luistertoets	H5a,b,c,d	VR,EE,VR,EE	100 minuten
gs	tentamen	cl.1,2,5	HG,SG,SG	100 minuten
ak	tentamen	cl.2,4	NA,DR	100 minuten
wisA	tentamen	cl.1,2,3	EW,WW,TW	120 minuten
wisB	tentamen	cl.2,5	LW,VW	120 minuten
na	tentamen	cl.1,4	VO,VO	100 minuten
sk	tentamen	cl.3,4	BS,BS	100 minuten
bi	tentamen	cl.1,5	TZ,SB	100 minuten
ec	tentamen	cl. 3,4,5,	JE,DE,SW	100 minuten
m&o	tentamen	cl.1,3	DE,KO	100 minuten op de PC
te	tentamen	cl.3	FC	100 minuten
mu	tentamen	cl.1	RM	50 minuten

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
februari						
za	6-feb	mu	ereprijs repetitiedag	cl.1	RM	
do	11-feb	du	idioom2	cl.4,5	PO,PA	
di	16-feb	spaans	combitoets U1/U2	cl.1	MK	
wo	17-feb	ec	repetitie	cl.4	DE	
vr	19-feb	ec	repetitie	cl.3,5	JE,SW	

maart

in mrt		fa	spreektoetsen	cl.2	BE	15 minuten
vr	4-mrt	fa	leestoets3	cl.2	BE	
maandag 7 maart herkansingen periode 2						
di	8-mrt	en	literatuurtoets2	H5a,b,c,d	VR,EE,VR,EE	
wo	9-mrt	ne	repetitie lit.gesch.	H5c,d	ON,MY	
do	10-mrt	ne	repetitie lit.gesch.	H5a,b	KN,VF	
vr	11-mrt	wisB	repetitie	Cl.2,5	LW,VW	
ma	14-mrt	wisA	repetitie	cl.1,2,3,	EW,WW,TW	
di	15-mrt	du	boek+filmtoets	cl.4,5	PO,PA	
wo	16-mrt	fa	combitoets3	cl.2	BE	
do	17-mrt	in	opdracht inleveren	cl.2	AW	spel ontwerp+documentatie
vr	18-mrt	gs	inleveren digi-opdr.	cl.1,2,5	HG,SG,SG	
ma	21-mrt	mu	ind. voorspeeltent.	cl.1	RM	vanaf 14.10 uur
di	22-mrt	du	leestoets3	cl.4,5	PO,PA	
wo	23-mrt	mu	voorspeeltent. groep	cl.1	RM	vanaf 14.10 uur

tentamenweek dinsdag 29 maart t/m vrijdag 8 april

ne	mondeling lit./leesd.	H5a,b,c,d	KN,VF,ON,MY	20 minuten
fa	digitale schrijftoets	cl.2	BE	100 minuten
du	spreekvaardigheid	cl.4,5	PO,PA	20 minuten
en	spreekvaardigheid	H5a,b,c,d	VR,EE,VR,EE	15 minuten
spaans	combitoets U3/U4	cl.1	MK	50 minuten
ak	tentamen	cl.2,4	NA,DR	100 minuten
gs	tentamen	cl.1,2,5	HG,SG,SG	100 minuten
wisA	tentamen	cl.1,2,3	EW,WW,TW	120 minuten
wisB	tentamen	cl.2,5	LW,VW	120 minuten
na	tentamen	cl.1,4	VO,VO	120 minuten
sk	tentamen	cl.3,4	BS,BS	100 minuten
bi	tentamen	cl.1,5	TZ,SB	100 minuten
ec	tentamen	cl. 3,4,5,	JE,DE,SW	100 minuten
m&o	tentamen	cl.1,3	DE,KO	100 minuten
in	schriftelijke repetitie	cl.2	AW	50 minuten
tekenen	mondeling	cl.3	FC	20 minuten
mu	schriftelijk	cl.1	RM	150 minuten

3. Commissie van beroep

Het bevoegd gezag van het Marnix College heeft in overeenstemming met artikel 6 van het examenreglement een commissie van beroep ingesteld.

De samenstelling en de werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement. Dit reglement wordt op verzoek toegestuurd.

Het correspondentieadres van de commissie is:

Commissie van beroep,
Marnix College,
Postbus 8037,
6710 AA Ede.
Tel: 0318-650035.

Voor het schooljaar 2015-2016 is de samenstelling van de commissie van beroep als volgt:

namens de Raad van Toezicht:

lid: Dhr. J. Hazeleger
pl. v. lid: Prof. Dr. J.H.S.G.M. de Jong

namens de oudergeleding:

lid: Mevr. M.M.E. Tanis
pl. v. lid: Mevr. Drs. E.W.J. Okkersen

namens de personeelsgeleding:

lid: Dhr. W. den Ouden
pl. v. lid: Dhr. T.A.M. van der Heijden

4. Alfabetische lijst van examenkandidaten HAVO 2015 - 2016

Volledige naam	Examennr	Volledige naam	Examennr	Volledige naam	Examennr
Guus Abbing	201	Linn Kramer	251	Lisa Veenema	301
Maureen Achterberg	202	Michelle Krijgsman	252	Elyse Vink	302
Wilma Altena	203	Sabine van Lagen	253	Kirsten van der Vliet	303
Intissar Azarkan	204	Joost Lammers	254	Jamie van de Waarsenburg	304
Estrella Baaij	205	Juliëtte Lamp	255	Micky van de Waarsenburg	305
Jelle Baars	206	Marco Legemaat	256	Saron van Wageningen	306
Gilles van Beek	207	Jarik van Lierop	257	Gijs van der Wal	307
Bradley van den Berg	208	Anne Lueb	258	Heera Warmenhoven	308
Ymre Bergsma	209	Danique Luttikhuisen	259	Marc Weijman	309
Melissa de Beule	210	Manon van Manen	260	Joël Welgraven	310
Noah Beumer	211	Charro Manuputty	261	Krista Wessels	311
Luuk Boekhorst	212	Lobke Meijer	262	Bas Wolters	312
Odette de Boer	213	Joshua Meijerman	263	Kim Zetzema	313
Selina Bonnecroy	214	Sanne van Mierlo	264	Gwendolyn de Zoete	314
Laura van Boom	215	Andrej Misset	265	Mathijs de Zoeten	315
Chiel Boot	216	Seyda Mutlu	266	Sara Zuidhoorn	316
Wesley de Bree	217	Lysanne Nab	267		
Luke van den Brink	218	Emily Ng	268		
Wouter Bron	219	Koen Nijland	269		
Franka van Bruchem	220	Larissa van Noord	270		
Romy Bruil	221	Elma Omerovic	271		
Dave Burgers	222	Laura Oostveen	272		
Marjo Corver	223	Mark Paquaij	273		
Deanne Dechering	224	Isabelle Pater	274		
Ertan Demirel	225	Derya Pehlivan	275		
Esra van Dijk	226	Bart van de Pol	276		
Jelmer van Dijk	227	Claudia Poolman	277		
Isa Draaijer	228	Guido Posthuma	278		
Davey van den Dries	229	Tara Pothoven	279		
Sarah Driessen	230	Annabel Riemens	280		
Tim Drost	231	Romy van Riessen	281		
Romée Edelenbos	232	Sylvano Rijlaarsdam	282		
Sammir Foo	233	Emma Rijsemus	283		
Marije Hartman	234	Jurgen van der Rijst	284		
Céline Hazeleger	235	Anne van Roekel	285		
Francine van Hee	236	Emma Rutenfrans	286		
Merel Hegenbart	237	Pepijn Schimmel	287		
Chantal Heinrichs	238	Melissa Schoonderbeek	288		
Nicholas Henon	239	Javier Schut	289		
Jens van Holland	240	Marwa Shiwa	290		
Tomas van der Horst	241	Max Smit	291		
Mirthe ten Hove	242	Julia Spans	292		
Boaz Jansen	243	Lisanne Sprik	293		
Jente Jansen	244	Lisanne Stemerding	294		
Marit de Jong	245	Maevy Stoffer	295		
Daan Kampert	246	Femke Stroband	296		
Soriya al Khatib	247	Sarai Titalepta	297		
Isa Klein Tuinte	248	Laura van den Top	298		
Jorn Kooy	249	Maximilian van den Top	299		
Samantha van de Kraats	250	Paul van der Veen	300		

5. Belangrijke data voor de eindexamenkandidaten 5 havo.

Voor 1 oktober	uitreiking PTA en examenreglement
Dinsdag 13 oktober	mentorspreekavond
donderdag 15 oktober	herkansing afgesloten vakken
maandag 2 t/m vrijdag 6 nov	tentamenweek
dinsdag 17 november	uitreiking cijferkaart
maandag 30 nov en dinsdag 1 dec	ouderspreekavonden
vrijdag 11 december	herkansingen
vrijdag 15 jan, voor 16.30 uur	inleveren profielwerkstuk
maandag 25 t/m vrijdag 29 jan	tentamenweek
dinsdag 9 februari	uitreiking cijferkaart
maandag 7 maart	herkansingen
woensdag 16 en donderdag 17 maart	ouderspreekavonden
dinsdag 29 maart t/m vrijdag 8 april	tentamens
vrijdag 22 april	uitreiking cijferkaart met eindcijfers schoolexamens
maandag 9 t/m woensdag 11 mei	facultatieve lesdagen
donderdag 12 t/m donderdag 26 mei	centraal examen 1 ^e tijdvak
vrijdag 27 mei	boeken inleveren
donderdag 16 juni	examenuitslag 1 ^e tijdvak
vrijdag 17 juni vòòr 12.00 uur	aanmelding 2 ^e tijdvak
dinsdag 21 t/m vrijdag 24 juni	2 ^e tijdvak examen (rooster wordt later gepubliceerd)
vrijdag 1 juli	examenuitslag 2 ^e tijdvak
dinsdag 5 juli, 19.00 uur	diploma-uitreiking

6. Rooster centraal examen 1^e tijdvak 5 havo

CE havo 2016		
Donderdag 12 mei	13.30-16.30 uur	natuurkunde
Vrijdag 13 mei	9.00- 12.00 uur	aardrijkskunde
	13.30-16.30 uur	Nederlands
Dinsdag 17 mei	9.00-12.00 uur	geschiedenis
	13.30-16.00 uur	Frans
Woensdag 18 mei	13.30-16.30 uur	M&O
Donderdag 19 mei	9.00-11.30 uur	muziek
	13.30-16.00 uur	Engels
Vrijdag 20 mei	9.00-11.30 uur	Duits
	13.30-16.30 uur	biologie
Maandag 23 mei	13.30-16.30 uur	Wiskunde A, Wiskunde B
Dinsdag 24 mei	13.30-16.30 uur	economie
Woensdag 25 mei	13.30-16.30 uur	scheikunde
Donderdag 26 mei	13.30-16.00 uur	tekenen

7. Programma van toetsing en afsluiting per vak

PTA 2015-2016

Vak: Nederlands

Leerjaar: 5 Havo

Methoden: Nieuw Nederlands, Laagland en Examenbundel.

periode	toetsvorm/ toetsduur	leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
tentamenweek oktober	tentamen, twee lesuren op pc	Gedocumenteerd schrijven (digitaal): betogende tekst	20%	se1
november	boekenkaart	Leesboek 5 (themakeuze definitief)	n.g. ¹	
eind november	schriftelijk, één lesuur	Poëzieanalyse, inclusief samenstellen bloemlezing (geprint en digitaal inleveren)	10%	se2
december	boekenkaart	Leesboek 6	n.g. ¹	
tentamenweek januari	tentamen, twee lesuren	Argumentatieanalyse, tekstanalyse en samenvatten: <i>Nieuw Nederlands</i> cursus argumenteren en lezen + Examenbundel	20%	se3
februari	boekenkaart	Leesboek 7	n.g. ¹	
begin maart	mondeling, tijdens les	Mondelinge taalvaardigheid: debatteren	15%	se4
eind maart	tentamen, één lesuur	Literatuurgeschiedenis: <i>Laagland</i> cursus 9 t/m 12 '18 ^e eeuw tot nu', inclusief vragen over leesboek 8	15%	se5
eind maart	boekenkaart	Leesboek 8: <i>Het behouden huis</i>	n.g. ¹	
tentamenweek	mondeling, 20 minuten	Mondeling tentamen literatuur over leesdossier (acht boeken)	20%	se6

¹: De titels op je boekenkaart worden bijgehouden door je docent. Daarnaast dien je zelf ook je administratie op orde te hebben. De vier titels die je in havo 4 gelezen hebt, neem je mee naar havo 5 voor het (mondeling) schoolexamen literatuur. De lijst is in maart **definitief**. Voor alle boeken geldt: oorspronkelijk in het Nederlands geschreven; vooraf boek laten 'keuren'.

Periode	Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
sept - maart	15 min	Individuele Franse presentatie	1x	se1
oktober	2 x 50 min	Kijk- en luistertoets1 (havo)	1x	se2
november	50 min	Combi1	1x	se3
november	50 min	Leestoets1	1x	se4
tent.week januari	2 x 50 min	Kijk- en luistertoets2 (havo 2016)	2x	se5
januari	50 min	Combi2	1x	se6
januari	50 min	Leestoets2 (havo)	2x	se7
februari		Portfolio : .Franse opdrachten bij klassikaal boek Les misérables + eigen boek (taalverzorging) .Franse samenvatting van alle presentaties + 15 FN woorden per samenvatting (taalverzorging) .10 Franse teksten samenvatten (www.newsmap.jp) + per tekst 15 FN woorden (taalverzorging)	1x	se8
maart	15 min	Individuele Franse spreektoets	1x	se9
maart	50 min	Combi3	1x	se10
april	50 min	Leestoets3 (havo)	3x	se11
tent.week april	2 x 50 min	Digitale schrijftoets	2x	se12

Examenbundel 2015-2016

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
oktober	Luistertoets 1	Cito Havo	1x	se1
	Leestoets 1	Cito Havo	1x	se2
	Leestoets 2	Cito Havo	2x	se3
tentamenweek november	Brieftoets* (2 lesuren)	Formele brief op computer MTXR	2x	se4
	Toets 1	Idioom	1x	se5
	Boekpresentatie** in het Duits	-	2x	se6
tentamenweek februari	Kijk/luistertoets 2 (2 lesuren)	Cito Havo	2x	se7
	Toets 2	Idioom	1x	se8
	Literatuurtoets**	Boek/film	2x	se9
maart	Leestoets 3	Cito Havo	2x	se10
tentamenweek april	Spreektoets (20 minuten)	-	2x	se11

*De leerlingen leveren de oefenbrieven **digitaal** in en de brieftoets wordt **digitaal** in het computerlokaal afgenomen; de leerlingen maken voor Leestoets 1 een diagnostische leestoets **digitaal** in het computerlokaal.

Bij de beoordeling van het samenwerkingsverslag bij de boekpresentatie en bij de literatuurtoets telt **de Nederlandse taalverzorging mee.

Methode: Of Course

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
tentamenweek november	Leestoets (1 lesuur)	Cito leestoets (havo)	1x	se1
november-april	Workshop (15 minuten)	'minilesje' in het Engels over zelfgekozen onderwerp	1x	se2
december	Dossier	Exam Training		
december	Literatuurtoets (schriftelijk, 1 lesuur)	Literatuurproject: "Poetry of the First World War"	1x	se3
januari	Taalvaardigheids toets 1 (schriftelijk, 1 lesuur)	Grammatica & Examen Idioom zoals bestudeerd in de reader	1x	se4
tentamenweek januari	Digitale (MTXR) Schrijftoets (2 lessen)	Eindtoets Engels schrijven n.a.v. behandelde schrijfp opdrachten in de les	1x	se5
februari	Luistertoets (2 lessen)	Cito kijk/luistertoets	1x	se6
maart	Literatuurtoets 2 (schriftelijk, 1 lesuur)	Roman (klassikaal gelezen en besproken)	1x	se7
maart	Leesdossier	Variatie aan teksten (Elo)		
tentamenweek april	Spreektoets (15 minuten)	Dialog over diverse onderwerpen (improvisatie+ artikelen)	1x	se8
april	Dossier	Exam Training		
mei	CSE	Leesteksten met open en multiple choice vragen		

Methode: Caminos Nieuw 1/2

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	ov-code
tentamenweek oktober	Combitoets U10/11 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se1
december	Combitoets U11/U1 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se2
januari	Kijk- en luistertoets (2 lesuren)	luistervaardigheid	2x	se3
januari/februari	Spreekonderdeel	Schrijf- en spreekvaardigheid, in ELO plaatsen	2x	se4
februari	Combitoets U1/U2 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se5
tentamenweek april	Combitoets U3/U5 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se6
doorlopend	SO's*	Grammatica en Idioom	samen 4x	se7

*Gedurende het schooljaar worden SO's grammatica en idioom afgenomen.

NB: Bij elke combitoets zal ook de Nederlandse spelling en grammatica beoordeeld worden.

Methode: Walburg Pers Educatief: Examenkatern Geschiedenis Havo

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	SE- code
tentamenweek november	schriftelijk 100 minuten	Historische Context 1: Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 + kenmerkende aspecten buiten de Historische Contexten incl. taalverzorgingswaardering	20 %	se7
tentamenweek januari	schriftelijk 100 minuten	Historische Context 2: Duitsland 1871-1945 + verplichte voorbeelden uit Historische Context 1 + kenmerkende aspecten buiten de Historische Contexten incl. taalverzorgingswaardering	20 %	se8
week 10 of 11	digitaal inleveren PO	Eigen overzicht van de kenmerkende aspecten buiten de Historische contexten incl. taalverzorgingswaardering	5 %	se9
tentamenweek april	schriftelijk 100 minuten	Historische Context 3: De Koude Oorlog (1945-1991) + verplichte voorbeelden uit Historische Context 1 en 2 + kenmerkende aspecten buiten de Historische Contexten	20 %	se10

Methode: BuiteNland

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	Code
PO (havo 4)		Praktische opdracht (eigen omgeving met taalverzorging)	20%	se1
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Wereld: - Globalisering (H1, par 1 t/m 19) - SE-deel H1, 4 havo (incl. taalverzorging)	25%	se2
tentamenweek	Elo	Inleveren WB-opdrachten (incl. taalverzorging)		
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Aarde: - Endogene/exogene processen (H2, par. 1 t/m 19) -SE-deel H2, 4 havo	25 %	se3
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Gebieden: Indonesië - Hoofdstuk 3 (par. 1 t/m 20)	30 %	se4

Methode: Moderne Wiskunde – 10^e editie, 5 HAVO A en 4 HAVO A

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
1. oktober	1 lesuur	H1: Allerlei formules H2: Verbanden en veranderingen	10%	se2
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	H1: Allerlei formules H2: Verbanden en veranderingen <u>Boek 4 HAVO A</u> H8: De normale verdeling + Vaardigheden 1	20%	se3
2. december	1 lesuur	H3: Telproblemen H4: Rekenen met kansen + Vaardigheden 2	10%	se4
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	H3: Telproblemen H4: Rekenen met kansen H5: Binomiale verdelingen + Vaardigheden	20%	se5
maart	1 lesuur	H6: Toegepast rekenen + Vaardigheden 3	10%	se6
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	hele stof	25%	se7

Methode: Moderne Wiskunde –10^e editie,5 en 4 havo B + hulpboek 5 havo B

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	Code
oktober	1 lesuur	5 Havo B H1 Logaritmische functies H2 De kettingregel	10%	se1
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	5 Havo B H1 Logaritmische functies H2 De kettingregel Vaardigheden blok 1 4 Havo B H3 Machtsfuncties H4 Exponentiële functies H7 Afgeleide functies	20%	se2
december	1 lesuur	5 Havo B H3 Functies bewerken H4 Goniometrische functies	10%	se3
december/ januari	PO	Onderzoeksopdracht	5%	se4
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	5 Havo B H3 Functies bewerken H4 Goniometrische functies Vaardigheden blok 2 4 Havo B H7 Afgeleide functies H8 Periodieke functies	20%	se5
maart	1 lesuur	5 Havo B H5 De productregel H6 Ruimte meetkunde	10%	se6
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	5 Havo B H5 De productregel H6 Ruimte meetkunde Vaardigheden 4 Havo B H5 Teken en zien H6 Oppervlakte en inhoud En alles wat eerder dit jaar getoetst is.	25%	se7

Methode: - Overall Natuurkunde H4 en H5

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
September	SO	H8	2%	se3
tentamenweek oktober	2 lesuren schr.	Hoofdstukken 1,3,4,6,8,9	25 %	se4
December	Verslag	Ontwerpopdracht digitaal + taalverzorging	3%	se5
tentamenweek januari	2 lesuren schr.	Hoofdstukken 2,5,7,10 + modeleren	25 %	se6
Tentamenweek april	2 klokuren schr	Hoofdstukken 1 t/m 11 +AK	25%	se7

Methode: - NOVA Scheikunde –havo sk bovenbouw, deel 1& 2

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	SE- code
4 HAVO		Praktische vaardigheden	5 %	se1
Eind september	Schriftelijk, 1 lesuur	Hst. 6 Evenwichten	10%	se2
Oktober	Schriftelijk	Digitaal verslag klassen practicum (wordt ook op taalverzorging beoordeeld)	5%	se3
tentamenweek november	Schriftelijk, 2 lesuren	4 havo stof: Hst.1 t/m 5	20 %	se4
dec./jan.	prakt. opdr.	practicumtoets	15 %	se5
tentamenweek januari	Schriftelijk, 2 lesuren	Hst.6 t/m 9:	20 %	se6
tentamenweek april	Schriftelijk, 2 lesuren	Hst.7 t/m 11	25 %	se7

Methode: - Biologie Interactief havo 1 en 2 tweede fase

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
Pré-examenjaar	PO	Veldonderzoek (inleveren in de ELO, er wordt gelet op taalverzorging)	10%	se1
november tentamenweek	2 lessen schrijven	Microscopietoets H2 Seksualiteit en voortplanting H3 Bouw en functie van cellen H4 De levenscyclus van cellen H5 Invloed van DNA H6 Erfelijkheid H7 Alles verandert	5% 30%	se2 se3
januari tentamenweek	2 lessen schrijven	H1 Stofwisseling H2 Ademhaling H3 Voeding H4 Transport H5 Lever en nieren H6 De grens tussen binnen en buiten	25%	se4
april tentamenweek	2 lessen schrijven	H8 Leven van de zon H9 Structuur in de natuur H7 Zintuigen H8 Bouw en werking van het zenuwstelsel H9 Hormonen H10 Gedrag	30%	se5

Methode: - ENIGMA-online.nl, deel 1 + deel E

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
half oktober	Schriftelijk, 1 lesuur	Hst. 8: Communicatie en netwerken + Hfst 9: Geschiedenis van de computer	12 %	se4
half november	achter de PC, 1 lesuur + inleveren lettertype via ELO	Hfst. 7: Typografie	10 %	se5
half januari	achter de PC, 1 lesuur + inleveren website via ELO (febr.)	Hfst. 1: XHTML (incl. taalverzorging)	14 %	se6
januari t/m maart inleveren 1 week voor tentamen- week	Product + documentatie inleveren	Hfst. 5: Software engineering: Spel ontwerpen (incl. taalverzorging)	14 %	se7
tentamenweek april	1 lesuur, schriftelijk	Hfst. 3: De computer die je begrijpt + Hfst. 4: Mens-Machine- Interactie	10 %	se8

Methode: - Pincode

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
toetsweek november	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Concepten Schaarste +Ruil + Markt + Ruilen over de tijd (Hoofdstuk 3,4,5,6) + Verplichte contexten	20 %	se3
toetsweek januari	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Concepten Risico en Informatie, Welvaart en groei en goede tijden slechte tijden (H7,8,9,10) + verplichte contexten	20 %	se4
eind februari	Schriftelijke repetitie 1 uur	Hoofdstukken 3,4,9,10 + verplichte contexten.	10 %	se5
toetsweek april	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Concepten Welvaart en Groei + GTST + Markt + Ruilen over de tijd + Samenwerken en onderhandelen + Risico en Informatie (hoofdstukken 3 t/m 10) + Verplichte contexten	20 %	se6
voor de herfst- vakantie	artikel	PO Keuzeonderwerp (in tweetallen) via ELO inleveren (taaltoets)	10 %	se7
hele jaar	Verslag	Experimentdossier (taaltoets)	5%	se8
	NB	Door het jaar zullen er minstens 2 diagnostische digitale toetsen worden afgenomen.		

Methode: Management en Organisatie in Balans, deel 1a, 1b, 2a en 2b

Periode	Toetsvorm / toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
tentamenweek oktober	2 lesuren schriftelijk	H. 3 en H 25 t/m 27 en H 31 Financieel beleid	20 %	se6
januari/ februari	PO	Praktische Opdracht naar keuze ca. 20 slu. digitaal in te leveren T.V.T.	15 %	se7
tentamenweek januari	2 lesuren computertoets	H.12 §3 t/m 6 H.28 t/m 30 Toepassingen van informatie- en communicatietechnologie	20 %	se8
tentamenweek april	2 lesuren schriftelijk	H. 31 t/m 36 + H 11 + groene boekje Externe financiële verslaglegging	25 %	se9

N.B. Bij elke toets wordt het voorgaande bekend verondersteld.

Methode: Kunst op niveau

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
januari	Praktisch werk	Tekendag Procesbeschrijving aanleveren via Elo	1x	se1
	Kunstgesch.	De Bespiegeling hfdst 2 t/m 5		
	Praktisch werk	Thematische opdracht met voorbereidende schetsen, eindwerkstuk en procesbeschrijving	1x	se2
	Praktijkdag (max. 6 uur)	Klassikale opdracht	1x	se3
	Schriftelijk examen (100 minuten)	Kunstgeschiedenis Middeleeuwen- Neo-classicisme	1x	se4
	Praktisch werk	Thematische opdracht met voorbereidende schetsen, eindwerkstuk en procesbeschrijving	1x	se5
april/mei	Mondeling examen (20 minuten)	Kunstgeschiedenis: Neo-classicisme – heden	1x	se6
		Voorbereiding C.S.E.		

Methode: Intro Bovenbouw

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging S.E.	SE- code
oktober	praktijk	Praktijkdag: het maken van een muziekstuk in ensemble – verband.		15%	se 1
november (tentamenweek)	schriftelijk	Muziekgeschiedenis en – theorie I. (taalverzorging)		10%	se 2
januari (tentamenweek)	schriftelijk	Muziekgeschiedenis en – theorie II. (taalverzorging)		15%	se 3
februari	schriftelijk	Portfolio muziekgeschiedenis (inleveren via Elo)		controle	
maart	praktijk	Voorspeeltentamen: organisatie en het uitvoering van diverse muziekstukken in individueel en in ensemble – verband.		25%	se4
maart/april	praktijk	Musiceren: opdrachten in verschillende muzikale stijlen.		10%	se5
april (tentamenweek)	schriftelijk (2 ½ uur)	Test van historische kennis en stilistisch inzicht van alle muzikale stijlperiode en algemene muziekleer.		15%	se6
	schriftelijk	Portfolio. Overzicht van de muziekgeschiedenis in samenhang met andere kunstdisciplines.		10%	se7

Voor leerlingen met het eindexamenvak muziek, bestaat de mogelijkheid een profielwerkstuk voor muziek te maken. Leerlingen die daarvoor kiezen, schrijven een compositie die gepresenteerd wordt i.s.m. het orkest “De Ereprijs”.

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
sept. t/m nov.		<p><u>Sportoriëntatie</u></p> <p>Squash Vormen van bewegen op muziek Zelfverdediging Spinning Tennis Yoga</p> <p>Voor alle aangeboden onderdelen geldt dat we proberen deze activiteiten minstens twee keer aan te bieden. De genoemde sportschoolactiviteiten zijn onder voorbehoud aangezien dit in sterke mate afhangt van de groepsgrootte en beschikbaarheid van docenten bij de desbetreffende sportschool.</p> <p>Mogelijk worden nog twee lessen in de zaal gegeven, waarvan er één in toernooivorm zal plaatsvinden. Tijdens de andere les moeten leerlingen met een nog niet volledig examendossier onderdelen inhalen.</p> <p>handelingsdeel</p>	afvinken	

**MARNIX COLLEGE
EDE**

Examenreglement
vwo/havo/vmbo,
geldig voor leerlingen die in 2016 examen doen

Hoofdstuk I: Algemene bepalingen.

Artikel 1: Programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en beschikbaar gesteld.

Artikel 2: Inhoud van het examenreglement

1. Het examenreglement is vastgesteld conform het Eindexamenbesluit vwo–havo–mavo–vbo.
2. In alle gevallen waarin het reglement niet voorziet, beslist de rector.
3. In geval deze regeling in tegenspraak is met het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo prevaleert het Eindexamenbesluit.

Artikel 3: Afnemen van het eindexamen

1. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector wijst één van de personeelsleden van het Marnix College aan als secretaris van het eindexamen.

Artikel 4: Indeling van het examen.

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen of uit een centraal examen, dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden getoetst worden die van betekenis zijn voor het vakkenpakket van de kandidaat.
3. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak uit het vakkenpakket van de kandidaat. Alle vakken komen in aanmerking, behalve maatschappijleer, CKV, KCV, ANW en lichamelijke opvoeding.
4. Het schoolexamen vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, omvat mede een sectorwerkstuk. Het sectorwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen, die betrekking hebben op een thema uit de sector waarin de kandidaat het onderwijs volgt.

Artikel 5: Toelating tot het eindexamen.

1. Het bevoegd gezag stelt de kandidaten van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen
2. Buitengewone omstandigheden daargelaten, kan een kandidaat in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen met inbegrip van de handelingsdelen heeft afgerond.

Artikel 6: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kunnen door de rector maatregelen worden genomen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in nader aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen.

3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan, met uitzondering van de kandidaten die bij hun afdelingsleider een meerderjaardigheidsverklaring hebben ondertekend. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel door de rector wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
4. Indien een examinerator ten aanzien van enig deel van het eindexamen procedureel onzorgvuldig of nalatig is geweest, kunnen door de rector maatregelen worden genomen, mits de zaak aanhangig is gemaakt binnen twee weken na de toetsdatum of inleverdatum.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector, noch enig lid van het bevoegd gezag, deel uitmaken. De samenstelling en werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement.

Dit reglement is op het Marnix College aanwezig en wordt, op verzoek, ter inzage gegeven. Jaarlijks wordt de samenstelling van de commissie van beroep gepubliceerd in het programma van toetsing en afsluiting.

Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, aan de rector, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

Artikel 7: Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 8: Gespreid examen.

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, aan kandidaten die door langdurige ziekte of overmacht belemmerd worden om zich voor te bereiden op een geheel eindexamen, toestemming geven het eindexamen over 2 schooljaren te spreiden.
2. De regeling van de herkansing (art.28) is in haar geheel van toepassing op beide examenjaren. Concreet houdt dit in dat de kandidaat in beide jaren recht heeft op een herkansing in één van de vakken waarin hij in dat jaar centraal examen heeft gedaan in het eerste tijdvak.
3. De regelgeving die geldt voor het eindexamen in het algemeen is ook van toepassing op gespreide examens.

Artikel 9: Afwijking wijze van examineren

1. De rector kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld.
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a, genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigheidsverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde, tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie.

De afwijking kan voor zover het het centraal examen betreft bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 10: Bewaren examenwerk

a. Schoolexamen

1. De examinatoren dienen het schriftelijke werk van de kandidaten, de voor elk werk toegekende cijfers, een exemplaar van de opgaven, en de eventuele beoordelingsnormen te bewaren gedurende zes maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten.

b. Centraal examen

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de rector en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in Artikel 56 van het Examenbesluit, wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij het centrale examen gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

c. Inzien examenwerk

1. Alle kandidaten kunnen het schriftelijk werk van het schoolexamen inzien tijdens de klassikale nabespreking. Indien een kandidaat met gegronde reden afwezig is, biedt de examinator de kandidaat op diens verzoek alsnog de gelegenheid het werk in te zien, binnen vier weken nadat het werk gemaakt is, maar voor de definitieve vaststelling van het eindresultaat van het schoolexamen.
2. Het schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de secretaris van de examencommissie door de kandidaat, en indien deze minderjarig is door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, worden ingezien
3. Het inzien vindt plaats op school onder toezicht en gedurende een bepaalde tijd.
4. Het examenwerk mag niet worden gekopieerd.

Hoofdstuk 2: Inhoud van het examen

Artikel 11: Examenprogramma

1. Het eindexamen voor vwo en havo omvat:
  - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel,
  - b. de vakken van het profieldeel van een van de profielen waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk en
  - c. vakken van het vrije deel van elk profiel,
  - d. de rekentoets
2. Het eindexamen vwo gymnasium omvat in elk geval het vak Latijnse taal en letterkunde of het vak Griekse taal en letterkunde. Het kan beide omvatten.
3. De totale studiebelasting van de gekozen vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel moet voldoen aan de eisen gesteld in het inrichtingsbesluit W.V.O.
4. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken van het gemeenschappelijk deel voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met derde lid, of vijfde lid, van het inrichtingsbesluit W.V.O.
5. Daarnaast geldt een vrijstelling voor de rekentoets voor een kandidaat die al een diploma heeft van een andere schoolsoort en die als onderdeel daarvan de rekentoets heeft afgelegd behorend bij zijn huidige schoolsoort.
6. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet W.V.O., omvat:
  - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
  - b. de twee vakken van het sectordeel waaronder tevens begrepen is het sectorwerkstuk
  - c. in het vrije deel twee nog niet in het sectordeel gekozen vakken met dien verstande dat het sectordeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn;
  - d. de rekentoets

Artikel 12: Keuze van de eindexamenvakken.

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van artikel 11, in welke vakken zij examen willen afleggen. Deze keuze geldt voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Hoofdstuk 3: Het schoolexamen

Artikel 13: Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door bevoegd gezag gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
2. Voor het afnemen van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden toetsweken georganiseerd.
Buiten deze weken worden mondelinge, schriftelijke of praktische onderdelen van het schoolexamen afgenomen volgens een in het programma van toetsing en afsluiting gepubliceerde regeling.
Voor toetsen die buiten de toetsweken worden afgenomen en die niet met een vaste datum zijn opgenomen in het repetitierooster, geldt dat de docent minstens een week van tevoren zowel mondeling als schriftelijk aankondigt waar en wanneer de toets wordt afgenomen. Voor mondelinge examens en practica wordt een lijst gepubliceerd die voor de kandidaten op een duidelijk zichtbare plaats in de school en/of in de ELO is in te zien.
3. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten. In uitzonderlijke gevallen kan de rector een kandidaat toestemming verlenen het schoolexamen af te sluiten uiterlijk vier dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
4. De rector kan in afwijking van lid 3 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5. Het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk wordt afgerond in het examenjaar.
6. In uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de rector, kan de school de kandidaat in de gelegenheid stellen het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk alsnog af te sluiten na aanvang van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld.
7. Een vmbo- kandidaat die niet slaagt, doet alle toetsen, opdrachten en handelingsdelen van het examenjaar opnieuw met uitzondering van een afgerond en met “voldoende” of “goed” beoordeeld sectorwerkstuk.
8. Een kandidaat die voor de tweede maal in havo 5 of vwo 6 zit, hoeft vakken die alleen met een schoolexamen afgesloten worden en waarvoor het eindcijfer 6 of hoger was, niet opnieuw te doen. Ook een profielwerkstuk dat met een voldoende cijfer beoordeeld is, hoeft niet opnieuw gemaakt te worden. Hetzelfde geldt voor praktische opdrachten waarvoor het (eind)cijfer 7,0 of hoger is gehaald. Alle overige resultaten behaald in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, vervallen.
9. Een kandidaat die H4, V4 of V5 doubleert, kan in overleg met de afdelingsleider besluiten afgesloten vakken waarvoor het eindcijfer 7 of hoger is gehaald en praktische opdrachten waarvoor het cijfer 7,0 of hoger is gehaald, niet over te doen.
Resultaten die voor bovenstaande afgesloten vakken en praktische opdrachten gehaald zijn in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, blijven dan staan en tellen mee voor het (school)examen.
10. Voor de rekentoets gelden aparte landelijke regels: de resultaten van de rekentoets vervallen voor doublanten in het voor-examenjaar en voor gezakte leerlingen.

Artikel 14: Beheer examendossier

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de verschillende onderdelen van het examendossier is als volgt geregeld:

- de afdelingsleider is verantwoordelijk voor het centraal beheer per kandidaat van: een overzicht van de gevolgde vakken (met de bijbehorende studielast) en het geheel van cijfers en andere beoordelingen die meetellen voor het schoolexamen; voorts is de afdelingsleider verantwoordelijk voor het beheer van profielwerkstukken en sectorwerkstukken;
- de decaan is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het toekomstdossier;
- de docent CKV/KCV/KV1 is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kunstdossier;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees- en schrijfdossier van hun vak;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het leesdossier literatuur voor hun vak;
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van verslagen, schriftelijke toetsen, een kopie van werkstukken en foto/videomateriaal van niet te archiveren werkstukken van kandidaten;

Artikel 15: Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de rector aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfers worden vastgesteld;
- c. welk cijfer hij heeft behaald voor het profielwerkstuk;
- d. de beoordeling van het sectorwerk.
- e. het resultaat van de rekentoets

Artikel 16: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten afgerond tot een geheel getal, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal. Daarbij wordt naar boven afgerond indien de eerste decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. Bij het afronden van het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten op één decimaal nauwkeurig, wordt naar boven afgerond indien de tweede decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
4. In afwijking van het eerste lid, worden de vakken CKV, KV1 en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. De beoordeling van het vak l.o. gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het vak, zoals blijkt uit het examendossier.
5. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een geheel cijfer. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk.

Artikel 17: Verhinderung en/of in gebreke blijven

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van artikel 6 van toepassing.
2. In aansluiting op hetgeen omtrent onregelmatigheden in artikel 6 is aangegeven, wordt bepaald dat voor gemiste onderdelen van het schoolexamen het cijfer 1 wordt toegekend indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider uit naam van de rector.
3. Indien een kandidaat tijdens het examenjaar door ziekte of een andere dwingende reden niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of indien de kandidaat minderjarig is, zijn wettelijke vertegenwoordiger, de secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
4. De secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
5. Indien de afdelingsleider of de secretaris van het eindexamen overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel. Hij stelt de betrokken examinator hiervan direct in kennis en deelt in overleg met de examinator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee, wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen afgelegd dient te worden. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de afdelingsleider het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen, dan wel een medische verklaring te verlangen.
6. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 2 tot en met lid 4 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen verleent de afdelingsleider het verlangde uitstel niet.
7. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. N.B. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de rector het gemaakte werk ongeldig verklaren. Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de afdelingsleider op te nemen over deelname aan de zitting.
Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf een beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
8. In bijzondere gevallen kan de rector besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.

9. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan de afdelingsleider in overleg met de betrokken docent een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
10. Indien een kandidaat een praktische opdracht zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet inlevert op de uiterste inleverdatum, dan kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de opdracht vervolgens zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet binnen een week na het verstrijken van de uiterste inleverdatum wordt ingeleverd, wordt het cijfer 1 toegekend voor de praktische opdracht.
11. Indien een kandidaat uit M3, H4, V4 of V5 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoeg” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de kandidaat aan het einde van het schooljaar een handelingsdeel nog niet heeft afgerond, krijgt de kandidaat van de overgangsvergadering een taak voor dit onderdeel. Als de taak niet naar genoeg is uitgevoerd, wordt de kandidaat na de zomervakantie de toegang tot alle lessen ontzegd, totdat is vastgesteld dat de taak voldoende is gemaakt.
12. Indien een kandidaat uit M4, H5 of V6 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoeg” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om het werk aan het handelingsdeel na lestijd op school te voltooien. Als het handelingsdeel niet naar genoeg wordt afgerond, kan de kandidaat niet toegelaten worden tot het centraal examen.
13. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen op het afgesproken tijdstip zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, geen (lees)dossier inlevert, zal het betrokken mondeling of schriftelijk schoolexamen niet worden afgenomen en zal voor het betreffende onderdeel een 1 worden toegekend.
14. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen een (lees)dossier inlevert dat niet aan de gestelde eisen voldoet, kan eveneens het cijfer 1 worden toegekend, uitsluitend na overleg met de afdelingsleider.
15. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste vier weken, voor zover dit uitstel niet strijdig is met artikel 13, lid 3 en 4. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
  - a. ontvangt een kandidaat uit de mavo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
  - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
16. Indien een kandidaat zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste twee weken. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
  - a. ontvangt een kandidaat uit de mavo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
  - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
17. Technische mankementen (defecte printers e.d.) of afwezigheid door ziekte op de dag dat werk t.b.v. onderdelen van het schoolexamen moeten worden ingeleverd, zijn geen geldige reden voor het te laat inleveren.

18. Kandidaten die digitale toetsen niet kunnen maken door technische onvolkomenheden waaraan zij zelf schuldig zijn (bijvoorbeeld wachtwoord kwijt, te beperkte schijfruimte), krijgen het cijfer 1 voor de betreffende toets, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider uit naam van de rector.

Artikel 18: Herkansingsregeling schoolexamen en rekentoets

1. Onder de herkansingsregeling vallen uitsluitend toetsen met open en gesloten vragen. Schriftelijke overhoringen vallen niet onder de herkansingsregeling.
2. Vakken die alleen in 4 vwo onderwezen worden (ANW en Maatschappijleer) worden ook in 4 vwo afgesloten. Voor elk van deze vakken zal, voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 vwo, een gelegenheid worden geboden in het 1e trimester in 5 vwo, één toets per vak te herkansen.
3. Vakken die alleen in 5 vwo onderwezen worden (KCV, CKV), worden in 5 vwo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 6 vwo, zal er in het 1e trimester in 6 vwo gelegenheid zijn voor het herkansen van één KCV-toets.
4. Vakken die alleen in 4 havo onderwezen worden (Maatschappijleer en CKV) worden in 4 havo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 havo, zal in het 1e trimester van 5 havo gelegenheid zijn voor het herkansen van één toets van Maatschappijleer.
5. De rekentoets wordt afgenomen in 5 vwo, 4 havo en 3 vmbo. Kandidaten krijgen driemaal de gelegenheid de rekentoets te herkansen. Een kandidaat die zakt en vervolgens voor het tweede achtereenvolgende jaar eindexamen doet, moet de rekentoets opnieuw doen en heeft slechts tweemaal de gelegenheid om de rekentoets te herkansen.
6. Het schoolexamen is ingedeeld in 4 perioden:
periode 1: van de start van het schoolexamen tot het einde van het voor-examenjaar;
periode 2: het eindexamenjaar t/m de tentamenweek in eind oktober/begin november;
periode 3: het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 2 t/m de tentamenweek van eind januari/begin februari
periode 4: het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 3.
7. Voor het totaal van de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4, geldt in 5 havo en 6 vwo dat elke kandidaat het recht heeft in totaal één toets te herkansen uit periode 2 (in periode 3) en één toets uit periode 3 (in periode 4). Als een kandidaat geoorloofd afwezig is bij een toets, mag hij de betreffende toets wel inhalen, maar niet herkansen. In vmbo 4 geldt voor de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4 dat elke kandidaat het recht heeft één toets per vak te herkansen uit periode 2 of 3, met een maximum aantal van twee. Deze herkansing vindt plaats op nader aan te wijzen dagen in periode 4.
Het vak Maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel vmbo, neemt in het examenbesluit een bijzondere positie in.
Kandidaten die voor dat vak een eindcijfer hebben behaald lager dan 6, krijgen de mogelijkheid een herexamen af te leggen in periode 4.
8. Bij alle herkansingen geldt: het hoogste cijfer telt.
9. Onvoldoende cijfers die het gevolg zijn van fraude, komen niet in aanmerking voor herkansing.
10. De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van de artikelen uit de herkansingsregeling.
11. Kandidaten die voor het eindexamen gezakt zijn en doubleren in 6 vwo of 5 havo, krijgen de gelegenheid in het 1^e trimester van het examenjaar maximaal 2 toetsen uit het voor-examenjaar (periode 1) te herkansen.

Hoofdstuk 4: Regeling van het centraal examen

Artikel 19: Tijdvakken en afname centraal examen

1. Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.

Artikel 20: Gang van zaken tijdens het centraal examen

1. Alle kandidaten dienen bij een examen uiterlijk 10 minuten voor aanvang van dit examen aanwezig te zijn.
2. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgave gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
4. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. De school verstrekt eveneens kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenzaal.
5. Het werk mag niet met potlood worden gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen en grafieken.
6. De kandidaat vermeldt zijn examennummer en zijn naam op alle in te leveren papieren.
7. Tassen, jassen, mobiele telefoons en andere elektronische apparatuur die niet vermeld staat op de lijst met toegestane hulpmiddelen voor het examen, dienen buiten de examenruimte te worden achtergelaten.
8. Voor het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van de bij de examens toegestane hulpmiddelen of de zaken die elke kandidaat bij een bepaald examen bij zich dient te hebben. De toegestane hulpmiddelen worden voor aanvang van de zitting gecontroleerd.
9. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenzaal te heersen.
10. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
11. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de rector, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.
12. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenzaal.
13. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur, zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring, beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.

14. Een kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele en complete werk bij een van de toezichthouders. Deze controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat het examenlokaal te verlaten.
15. Kandidaten mogen na inlevering van het werk de zaal verlaten vanaf een uur na de opening van de zitting tot een kwartier voor het einde van de zitting. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, geen der kandidaten de examenzaal.
16. De examenopgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenzaal gebracht worden. Deze regel geldt ook voor uitwerk- of kladpapier. De opgaven, en het uitwerk- en kladpapier, mogen na afloop van de zitting door de kandidaten worden opgehaald op een vooraf bekend gemaakte plaats.
17. Gemaakt werk dat eenmaal de examenzaal heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de surveillerende docent worden ingenomen. Een kandidaat, die de zaal verlaten heeft, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de zaal constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
18. Eenmaal gemaakt en ingeleverd werk behoudt zijn geldigheid.

Artikel 21: Gecommitteerden

1. Het bevoegd gezag wijst, na koppeling van de scholen door DUO, voor elke school voor vwo, havo of vmbo één of meer gecommitteerden aan. De aanwijzing geldt tot de afloop van de herkansing. Indien de Minister er om verzoekt, stelt het bevoegd gezag gecommitteerden ter aanwijzing voor.
2. Indien het bevoegd gezag een leraar van een school heeft aangewezen als gecommitteerde ten behoeve van een andere school, draagt het bevoegd gezag van de eerstgenoemde school er zorg voor, dat de leraar de uit die aanwijzing voortvloeiende verplichtingen nakomt.

Artikel 22: Correctie centraal examen

1. De rector doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de rector. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen toe alsmede de regels voor het bepalen van de score die zijn voorgeschreven door de CEVO.
2. De rector doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan de betrokken gecommitteerde toekomen.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid toe.
4. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

Artikel 23: Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
2. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
3. Het cijfer wordt afgeleid uit de door het CEVO beschikbaar gestelde omrekenings-tabellen.

Artikel 24: Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamens te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de rector aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede de bijzondere omstandigheden die een afwijkende wijze van examineren rechtvaardigen.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de rector.

Hoofdstuk 5: Uitslag, herkansing, diplomering

Artikel 25: Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een heel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien het eerste cijfer achter de komma 5 of meer is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer, met dien verstande dat het wordt afgerond tot een geheel cijfer, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal.
4. Voor de rekenoets is door het Cito een geheel cijfer toegekend uit de reeks van 1 tot en met 10.

Artikel 26: Vaststelling uitslag

De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 25. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 27: Uitslag

N.B.: De manier waarop de rekenoets in 2016 meetelt in de zak/slaagregeling staat op dit moment nog niet helemaal vast. De eisen zoals beschreven in artikel 27.1 en artikel 27.4 kunnen dus nog aangepast worden.

1. Voor kandidaten voor het eindexamen vmbo gelden voor het examen van 2016 de volgende eisen:
  - de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
  - het eindcijfer voor Nederlands is minstens een 5
  - de rekenoets is behaald
- Als de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:
  - a. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
  - b. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
  - c. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel en voor het sectorwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” is behaald.
3. Bij de uitslagbepaling voor een kandidaat die eindexamen vwo of havo afgelegd heeft, speelt het zogenoemde combinatiecijfer een rol. Op de havo is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor maatschappijleer en het profielwerkstuk. Op het atheneum is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor ANW, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Op het gymnasium is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor KCV, ANW, maatschappijleer en het

profielwerkstuk. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal. Dat gebeurt zoals beschreven in artikel 25, lid 2.

4. Voor kandidaten voor het eindexamen vwo of havo gelden voor het examen van 2016 allereerst de volgende eisen:
  - de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
  - er is maximaal één 5 als eindcijfer toegestaan voor de drie vakken Nederlands, Engels en wiskunde
  - de rekentoets is behaaldAls de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:
  - voor alle vakken een 6 of meer heeft behaald of
  - voor één vak een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald of
  - voor één vak een 4 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
  - voor twee vakken een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
  - voor één vak een 4 en voor één vak een 5 heeft behaald, en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt
5. In aanvulling op het vierde lid geldt dat het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel en het vak CKV –indien gevolgd- moeten zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”. Bovendien mag geen van de eindcijfers van de onderdelen van het zogenoemde combinatiecijfer lager zijn dan 4.
6. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 28 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 28, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 28: Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat mag na de eerste uitslagbepaling voor één vak deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat mogelijk is, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Het betreffende vak moet betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag.
2. De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige.
4. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan voor de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een lager cijfer, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en 25 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 29: Diploma en cijferlijst

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,

- b. de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede het cijfer voor het profielwerkstuk,
  - c. het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk,
  - d. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
  - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg vmbo.
  - f. de eindcijfers voor de examenvakken,
  - g. het combinatiecijfer in vwo en havo, alsmede
  - h. de uitslag van het eindexamen.
  - i. de uitslag van de rekentoets
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
  3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
  4. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst
  5. De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 30: Slotbepaling

De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van een of meer artikelen uit dit examenreglement.

Ede, september 2015